

बुधबार ३०, असोज २०८१ (Wednesday, October 16, 2024)

मुझे बाट उठेका गायक दुर्गश

■ रामबहादुर थापा

गण्डकी- आफ्ना सिर्जनाका कारण चर्चा र विवादमा तानिइरहने गायक तथा मोडल दुर्घट थापा अहिले आत्मसमीक्षा गर्ने ठाउँमा आइपुगेका छन् । गत तीजको छेकोमा उनीद्वारा अभिनीत गीत 'भुज्या हरायो...' को स्युजिक भिडियो सार्वजनिक समारोहमा गायक थापाले दिएको अभिव्यक्त त्यसकै सार थियो । त्यो बेला थापाले भोका थिए, 'अबदेखि उटपटचाड खालको सिर्जना गर्दिन, सबैलाई पाच्य हुने खालको गीतमात्र गाउँछु ।'

उनले उक्त अभिव्यक्तिलाई तीजका अवसरमा अस्वैलियामा भाइको सांगीतिक काल्पनिकमा प्रस्तुति दिने क्रममा पनि दोहोरायाएको थिए । भिन्न गायन शैलीका कारण आफू चर्चित हुँदैहुँ पनि कतिपय गीत विवादमा परिहेको पञ्चामीममा उनले गरेको आत्मसमीक्षाले उनको कलाकारिलाई के नयाँ मोड संस्कृत ? 'उमेर, अनुभव, सगत आदिले आफू नया चरणमा आइपुगेको अनुरूप भएको छ' ३० पर्याय थापाले भने, 'सुनुआत र सधैर्पाकलामभन्दा अभ्यं परिमार्जित र परिपक्व ढागले दर्शक/ज्ञातामाका आउन खोजिएको छ' ।

१८ वर्षको सिर्जनकर्मसा मिठानमिठा क्षणहरू गुजारेका उनी सधैर्पाको भूमिका उठाएर आएका प्रतिभा हुन् । युवा र किशोरपुस्तामाका बढी लोकप्रिय थापाले डान्स्वारार्डेखि चलचित्रसम्मको अनुभव बढुलेका छन् । २०६३ तिर गुहथालो बागलुडको लाई नगरपालिका-७ मल्लदेखि काठमाडौं पूर्व उनीसँग केवल एउटा सपना थिए, 'मात्र गुहथालो बागलुडको लाई नगरपालिका-७ मल्लदेखि काठमाडौं पूर्व उनीसँग केवल एउटा सपना थिए, गायनतरि ढारिए ।'

गायक तथा सर्जक बसन्त थापाले साथ लागेपर फैलापटक राजधानी छिरेका उनको अपरिचित सहरमा संघर्ष सुन भयो । 'अग्रज कलाकार, मेरो आदरप्रीय दाइ बसन्त थापासँग म पहिलोपटक काठमाडौं गएको हुँ तलाको गुरुका रूपमा म उठाउँलाई आदर गार्छु' वा भारतीय सेनावाट निवृत्त भएकाले परिवारको पनि चाहना भर्ती होसु अथवा कैजी गराये गरेस भने थिए । थापाले त्यसका लागि प्रयास नगरेका पनि होइनन् ।

विचालय तहको पढाइ सक्र उनी भारतीय सेनामा भर्ती हुने सोचले बनारस पुगे । त्योबेला माझलालुवा पनि भारतीय सेनामा कार्यरत रहेकाले भर्ती हुन सर्जिले हुने ठानेर उनी केही वर्ष बनारसमै बसे । केही समयपछि लाहुरेको सपना त्यागेर उनी घर फर्किए । घरमा आएपछि अरु कुरा नासोरी उनी काठमाडौं हानिए । गलकोट, मल्लमै जर्नामेका गायक विण्णु खात्री, वसन्त थापालगायत्राट

सानैदेखि प्रभावित उनले काठमाडौंमा भुदैविष संघर्ष सुन गर्नुपयोग । कहिले चलचित्रमा कोरस नाचे त कहिले डान्स्वारामा । नृत्य र अभिनय प्रशिक्षणका अलावा उनी विस्तारे अनुभवले पनि खारिदै जान थाले ।

वि.सं. २०८५ मा गायक विमल डाँडीको दसै गीतको स्युजिक भिडियोमा थापाले पहिलो नृत्य र अभिनय गरेका थिए । 'गाउँको असली दुर्गे त्यो भिडियोमा देख सकिन्दै, उहिलेको त्यो दुर्गे अहिले दुर्गेश भइसक्यो,' ठट्टीली शैलीमा उनले भने । गाउँमा छात्र वालापनका साथीले दुर्गे भोजर बोलाउने गरेको उनले सम्भिकए । नृत्य र अभिनयबाट अधिक बढेका थापाले पछि गायनमा पनि हात हात हाले । पूर्णकला विसीसँग मिलेर थापाले पहिलो लोकदोहोरी गीत 'अंधेरीमा जुन लाएको हो...' गाए ।

त्यसअंग उनले 'आफू हाँसी सासार हासाउँछ...', 'नद्याम लाउनी, न पानी पर्नी...लागायत गीतमा शब्द र संस्कृत भरिसकेका

थिए । त्यो बेला आफूले सिर्जना गरेका केही गीत गाउन चाहाँदा पनि स्वर चर्चन भन्ने गाउन नपाएको गुनासो गरे । अभिनय र गायनलाई संगींगी ढोङ्याएका थापाले हातसम्म ४५ सय गीतमा स्वर दिएका छन् । उनी स्युजिक भिडियोमा अभियाक्षसँग गरेको छन् । उनी दुर्गेश भिडियोमा बढी स्युजिक भिडियोमा अभियाक्ष गरेको छन् । उनी दुर्गेश भिडियोमा देख सकिन्दै, उहिलेको त्यो दुर्गे अहिले दुर्गेश भइसक्यो,' ठट्टीली शैलीमा उनले भने । गाउँमा छात्र वालापनका साथीले दुर्गे भोजर बोलाउने गरेको उनले सम्भिकए । नृत्य र अभिनयबाट अधिक बढेका थापाले पछि गायनमा पनि हात हात हाले । पूर्णकला विसीसँग मिलेर थापाले पहिलो लोकदोहोरी गीत 'भुज्या हरायो...' मा नृत्य तथा अभिनय गरेका थिए ।

संसीत क्षेत्रमा यति छिडै स्थापित हुन्दै जस्तो लागेको थापाले मोडलका रूपमा बडी विनिमय थालेका हुन् ।

यिन, तर संघर्ष गर्दै जाँदा सम्भव हुदै रहेछ,' गायक थापाले भने, 'थसको श्रेष्ठ म सेरो अभियाकर र दर्शक/श्रोतालाई पाच्य नहुँदै रहेछ, सोता/दर्शकको आलोचना र सुभावले मलाई नयाँ ढाँचे अवधिक विनाशक गरेको छन् । तर, उनले बाधाहरू सजिले छेके, रोके र पहिल्या आफ्नो समार्गाम । सुन्दातिकालमा रेस्टूरां र बारमा नृत्यकाको रूपमा काम गरेका उनी अहिले अभिनय र संगीतमा सिद्धान्त बोकेका छन् ।

काठमाडौंको ठमेल र दरवारसार्गका दान्यारामा लाचेका ती दिनको सम्भानले अभ्यं यो क्षेत्रमा गीतमा चलाएको थापाले विस्तारात अलोचना र सुभावले मलाई नयाँ ढाँचे अवधिक विनाशक गरेको छन् । उनलाई सुन्दातिकालमा ब्रोकन हट्टीमा अभियाक्ष गरेका थापाले चलचित्र अभियाक्षको बेस्टेलाई भए सोचेजसरी अगाडि बडाउन सकेका छैन् ।

अभिनय संगीतमै गायनमा लागेपछि उनले सांगीतिक यात्राका क्रममा देखाउन भयो । अस्त्रैलियार्डेखि जापान र हडकेदेखि इराकसम्मको सहरमा थापाले आफ्नो सांगीतिक प्रस्तुति दिएका छन् । देखभित्रका मेला/महोत्सवमा पनि उनलाई भ्याइनभ्याइ हुने गरेको छ । उनलाई सुन्दातिकालमा रेस्टूरां र बारमा नृत्यकाको रूपमा काम गरेका उनी अहिले अभिनय र संगीतमा सिद्धान्त बोकेका छन् ।

थापाले आयुर्निक, लोकदोहोरी, पपलगायत्रा गीतका स्युजिक भिडियोमा अभिनय गरेको छन् । 'डाँडै विसोनी...', 'जूनले मात्र देख्दै...', 'हाँसन सिकायौ...'लगायत उनीद्वारा अभिनित चर्चित लोकदोहोरी गीत हुन् । पछिल्लो समय थापाले नायिका प्रियका कार्की र गरिमा शम्भासंग सिलेर तीज गीत 'भुज्या हरायो...' मा नृत्य तथा अभिनय गरेका थिए ।

'मेरो अभियाक्षको यात्रामा 'जूनले मात्र देख्दै...' गीतले गीत गरेको छ । उनले भने, 'रोक्को गीतमार्गी त्यो दुर्गे उठाउँ तैले नै हो,' थापाले नायिका प्रियका गीतमार्गी त्यो दुर्गे उठाउँ तैले नै हो ।

यसांग उनले 'आफू हाँसी सासार हासाउँछ...', 'नद्याम लाउनी, न पानी पर्नी...लागायत गीतमा शब्द र संस्कृत भरिसकेका

रोमान्सले भरिपूर्ण 'ओ हेलो'

अभिनेत्री तथा मोडल प्रकृति श्रेष्ठ र मोडल सायद श्रेष्ठबीको अनरिक्न प्रेम र रोमान्सले भरिपूर्ण 'ओ हेलो' बोलको स्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ । अस्ट्रेलियाको मेलबर्नमा छायांकन गरिएको यस भिडियोलाई सायद श्रेष्ठले कोरियोग्राफी गरेका हुन् । भिडियो सज्जय सेज्चुरीको छायांकन, सम्पादन र निर्देशनमा तयार पारिएको हो । 'बाबा फिल्म्स प्रोडक्शन' नामक युट्युबर च्यानलमार्फत स्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरिएको हो ।

कन् अभिनयमे प्रतिबद्ध भएर लाग्ने सोंच आयो, मलाई आफूभित्रको म भेटाएकै लाग्न्यो । गायनमा पनि उनको मिन्न पहचान छ । पाँच वर्षअघि थापाले गाएको तीज गीत 'हाँसी पनि नान्दूपछ्य बीचीचीमा...' त्योवता चर्चित बनेको थियो । जुन गीतको स्युजिक भिडियोलाई हालसम्म भज्दै दई कोरेड पटक हेरिएको सुनिएको छ ।

उक्त गीतलाई सातौं संस्करणसम्म निरन्तरता दिएका थापाले यसै वपेदिव उक्त गीतमा सिल्लियालाई अन्त्य गर्ने धोण्ण गरेका थिए । थापाले पछिल्लो समय चलचित्रका गीतमा पनि स्वर तथा संगीत दिएका छन् । पहिलोपटक दीपक/शिपाको चलचित्र 'छ माया छुपकै...मा प्रोमोसनल गीतमा गाएको 'उठेर नाचियो...' गीत अहिले युट्युबमा चर्चित छ । सदीका कडेलसंगको युगल गायन रहेको उक्त गीतमा शब्द र संगीत पनि थापाकै रहेको छ ।

प्रदर्शनका क्रममा रहेको 'रंगी' चलचित्रको 'छ भेन माया हाई भने...' गीतको संगीत र शब्द पनि उनले रचना गरेको हो । उक्त गीतमा गायक आनन्द कार्की र गायिका सुरक्षा कोसीले स्वर दिएका छन् । गायिकमन्दा बढी स्टेज पर्फर्मरका रूपमा आफ्नो फ्रैल्पयो । कैंपिंग वर्षार्थी गरेको 'हाँसन जायियो' गीत अहिले युट्युबमा चर्चित छ ।

प्रदर्शनका क्रममा रहेको 'रंगी' चलचित्रको 'छ भेन माया हाई भने...' गीतको संगीत र शब्द पनि उनले रचना गरेको हो । उक्त गीतमा गायक आनन्द कार्की र गायिका सुरक्षा कोसीले स्वर दिएका छन् । गायिकमन्दा बढी स्टेज पर्फर्मरका रूपमा आफ्नो फ्रैल्पयो । कैंपिंग वर्षार्थी गरेको 'हाँसन जायियो' गीत अहिले युट्युबमा चर्चित छ ।

तिहारका बेला थापाले सार्वजनिक गरेको 'हेपी तिहार...' बोलको गीत पनि आताचित भएपछि विहादित अंश सम्पादन गरेर पु: युट्युबमा अपलोड गर्नुपरेको थियो । निरिचित उमेर समूलाई लक्षित गरेर गायन भाँडार्डै विनाशक गरेको छ । उक्त गीतमा गायक आनन्द कार्की र गायिका सुरक्षा कोसीले स्वर दिएका छन् ।

फिलिपिन्सको मनिलामा जारी एसिया-प्रशान्त मन्त्रीस्तरीय प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्मेलनको क्रममा बातावरण संरक्षण र जलवायु परिवर्तन नियन्त्रणका लागि आयोजित दबावमूलक प्रदर्शनमा सहभागी अभियन्ताहरू।

भारत-क्यानाडा सम्बन्धमा संकट

नर्याईली- क्यानाडाका प्रधानमन्त्री जस्तिन ट्रूडोले क्यानाडामा निज्जरको हत्यामा भारतीय एजेन्टहरू संलग्न रहेको आरोप लागाएपछि भारत र क्यानाडाले कूटनीतिक संकटको सामना गरिरहेका छन्। भारतले भने क्यानाडाको आरोपाई आधारीन तथा 'राजनीतिवात प्रेरित' भन्दै अस्थीकार गरेको छ।

सन् २०२३ मा क्रिटिस कोलम्पियामा खालिस्तानी आतकवादी हरदीप चिंह निज्जरको हत्यामा अनुसन्धानको सम्बन्धमा क्यानाडाले सोमवार छ जना भारतीय कूटनीतिवात तथा अधिकारीहरूलाई नियकासन गरेको थिए।

यसैराई भारतले पनि भारतवाट क्यानाडाका कार्यवाहक उच्चायुक्त स्टेवार्ड रस्त हिलार, उपउच्चायुक्त प्याटिक हेवर्टलगायत छ जना क्यानाडाले कूटनीतिज्ञाई नियकासन गर्ने नियंत्रण घोषणा गरेको छ। रोयल क्यानेडिन माउंटेन्ड प्रतिरोद्ध आयुक्त माझको दुहेमले सोमवार भारत सरकारको एजेन्टहरूले गरेका कही आपराधिक गतिविधिका वारेमा जानकारी प्राप्त भएको दावी गरेको छन्।

उनले क्यानाडाका सम्बन्धित निकायले सफलतापूर्वक अनुसन्धान गरेको बताउदै

हत्या र हिंसाजन्य आपराधिक कार्यहरूमा उनीहरूको संलग्नता रहेको आरोप लगाए। सोमवारको विज्ञितमा भारतले क्यानाडाको कूटनीतिक सञ्चारलाई अस्थीकार गर्दै भारतीय उच्चायुक्त र अन्य कूटनीतिज्ञहरू अनुसन्धानमा 'चासोका व्यक्तिहरू' थिए। यसलाई 'नियराधार आरोपहरू' र तथा जस्तिन ट्रूडो सरकारको राजनीतिक एजेन्डाको हिस्सा भनेको छ।

विदेश मन्त्रालय (एमझ)ले क्यानाडाका प्रधानमन्त्री जस्टिन ट्रूडोको भारतप्रतिको

श्रुता लामो समयदेखि रहेको उल्लेख गर्दै क्यानाडा सरकारले आतककारीलाई 'क्यानाडामा भारतीय कूटनीतिज्ञ तथा नेताहरूलाई उपीड़ित र धम्की दिने ठाउँ प्रदान गरेको' जनाएको छ। सन् २०२३ मा हरदीपसिंह हत्यामा भारत सरकारको संलग्नता रहेको खुलासा गरेका थिए। त्यसपछिको समयमा भारतले यस मुद्दामा आफ्नो संलग्नतालाई अस्थीकार गर्दै आएको छ। विदेश मन्त्रालयले लिखित जवाप दिवै यसलाई भारतविरोधी तत्त्वलाई निरन्तर स्थान दिएको जनाएको छ।

क्यानाडाले हालसम्म निज्जरको हत्याको दावीलाई समर्थन गर्ने दुई प्रमाण प्रस्तुत गरेको छैन। ट्रूडोले गत जुनमा निज्जरको हत्यामा भारत सरकारको संलग्नता रहेको आरोप लगाएपछि भारतले क्यानाडामा आफ्नो भिसा सेवा पनि निलम्बन गरेको थियो। रासस/एनएसी

खालिस्तानी आतकवादी हरदीप सिंह

निज्जरलाई सन् २०२३ जुन १८ मा विटिस कोलम्पियाको गुरुद्वारा बाहिर गोली हानीएको थियो। जि-२० शिवर सम्मेलनका क्रममा ट्रूडोसंगको वार्तामा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले क्यानाडामा भएका भारतविरोधी गतिविधिहरूवारे चिन्ता व्यक्त गर्दै खतराहरूको सामना गर्न एकआपसमा सहयोग गर्न आवश्यक रहेको बताएका थिए।

सन् २०२३ को सेप्टेम्बर १८ मा ट्रूडोले हाउस अफ कमन्समा गुरुद्वारा बाहिर हरदीप निज्जरको हत्यामा भारत सरकारको संलग्नता रहेको खुलासा गरेका थिए।

त्यसपछिको समयमा भारतले यस मुद्दामा आफ्नो संलग्नतालाई अस्थीकार गर्दै आएको छ। यो तथाको क्षेत्रिक-१९ महामारी आउनुपन्द्य पीहेलोको तुलनामा १० प्रतिशतलाई बढी हो।

विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण उच्च भएको आइएमएफले यस वार्तामा 'विश्वव्यापी आपेक्षाभन्दा खराव' हुनसक्ने चेतावनी दिवै मंगलबार विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण यस वर्ष १०० द्विलियन डलर पुनरस्कर्ने चेतावनी दिएको छ।

वित्तीय नीतिसम्बन्धी परिवर्तनो प्राप्तवेदनमा, आइएमएफले यस वार्तामा 'विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण कूल ग्राहकी उत्पादन (जिडिपी)' को १३ प्रतिशत र सन् २०३० सम्मामा जिडिपीको १०० प्रतिशतमा उपरे अंग्रेजी गरेको छ। यो तथाको क्षेत्रिक-१९ महामारी आउनुपन्द्य पीहेलोको तुलनामा १० प्रतिशतलाई बढी हो।

विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण उच्च भएको आइएमएफको फिस्कल अफेयर्स डिपार्टमेन्टका उपनिवेशक एरा डाल्वा-नैरिसले प्रतिवेदन प्रकाशन हुनुपर्याप्त प्रकाशन अवधारणालाई बढाउने चाहौं द्वारा जारी गरिएको छ। उच्च भएको आपेक्षाभन्दा वढी हुने धेरै काण्ड भएको बताउदै उनले जलवायु परिवर्तन, अत्यधिक आशावादी रुपमा तथा ढुलूँमा मासामा ज्ञात ऋणको सम्भावनाजस्ता सबालयले सम्मोहन गर्न हालको खर्च सन्तुलित नरहेको उल्लेख गरेको छन्।

त्यसैले सन्तुलन कायम गरी त्रिष्णको वोक्स घटाउन देशहरूले आफ्नो वित्तीय व्यवस्थापनलाई मजबूत गराउनुपर्ने समय आएको उनले बताएका छन्। आइएमएफको प्रतिवेदनले ऋण अनुमानको जोखिम मूल्यांकन गर्न नयाँ 'ऋणमा जोखिम' द्विटिको प्रस्तुत गरेको छ। प्रतिवेदनमा खराव अवधारणा, विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण सन् २०२६ सम्ममा जिडिपीको ११५ प्रतिशतमा पुनरस्कर्ने अनुमान गरिएको छ। यो तथाको क्षेत्रपको आधार

भूत अनुमानभन्दा लगभग २० प्रतिशत बढी हो।

प्रतिवेदनले 'विश्वव्यापी कारकहरूले देशहरूमा सरकारी लगातामा वहावो उत्तराचालबाट नियमान्वयन जानाउदै ऋणको उच्चस्तरले अरुका लागि सार्वभौम उत्पादन र ऋण जोखिमको अस्थिरता बढाउने चेतावनी दिएको छ।

विश्वव्यापी सार्वजनिक ऋण नियन्त्रणमा त्याउन वित्तीय समाजेयनको बीचमा रहन आवश्यक रहेको आइएमएफले जनाएको छ जुन विगतका समाजेयनहरूको आकाभन्दा लगभग देव्वर हो। रासस/एफकी

लेबनानमा इजरायली आक्रमण तीव्र

बेस्ट, लेबनान- इजरायली सेनाले मंगलबार पूर्वी लेबनानमा आक्रमण सुरु गरेको लेबनानको आधिकारिक सञ्चारमाध्यमले जनाएको छ।

प्रधानमन्त्री वेन्जामिन नेतायाहूले हिजबलाहप्रति कूरै दया नगर्ने बाचा गरेपछि दुई सम्बोधीच द्वन्द्व चर्कितको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झौले इजरायली आधारमा गरेको ड्वेन हमलामा चार सैनिक मारिएको एक दिवपछि आएको हो।

प्रधानमन्त्रीको प्रतिज्ञा इरान समर्थित लेबनानी सम्झ

बेसीसहरमा
तिदेशी पर्यटक

लमजुङको बेसीसहरबाट अन्नपूर्ण पदमार्गहुँदै मंगलबाट बिहान मनाड जाउँ गरेका विदेशी पर्यटक। अन्नपूर्ण पदमार्ग जाने पर्यटकको संख्या बढ्दा बेसीसहरमा होटल व्यवसाय चलाएमान हुन थालेको छ।

तस्विर: जनक थेल रासस

मुलुकको वर्तमान आर्थिक स्थिति

शोधनान्तर स्थिति एक खर्बभन्दा बढीले
बचतमा, चालु खाता ५० अर्ब नजिक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं चालु आर्थिक वर्षको दोस्रो महिना अथात भद्रीमा मुलुकको शोधनान्तर स्थिति एक खर्ब रूपैयाँभन्दा बढीले बचतमा देखिएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले मंगलबाट सार्वजनिक गरेको चालु आवाको दोस्रो महिनाको तथ्यांकमा यस्तो देखिएको हो।

समीक्षा अवधिमा शोधनान्तर स्थिति एक खर्ब एक अर्ब ७७ करोड रूपैयाँले बचतमा रहेको राष्ट्र बैंकले जनाएको छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा शोधनान्तर स्थिति ५५ अर्ब ५५ करोड रूपैयाँले बचतमा रहेको थियो। अमेरिकी डलरमा अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा ४१ करोड ३० लाखले बचतमा रहेको शोधनान्तर स्थिति समीक्षा अवधिमा ४५ करोड ३९ लाखले बचतमा रहेको थियो। अर्थात् अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा ४१ करोड ३० लाखले बचतमा रहेको शोधनान्तर स्थिति समीक्षा अवधिमा ४५ करोड ३९ लाखले बचतमा रहेको थियो।

सोधनान्तर स्थिति भन्नाले निश्चित अवधिभव बाह्य मुलुक तथा संस्थासँग भएको आर्थिक तथा विदेशी बाह्यबाटको सारांश हो। राष्ट्र बैंकले अनुसार शोधनान्तर बचत भएमा बाह्य बैंक बाह्यबाट विदेशी मुद्रा आप्रवाह बढ्दू भने घाटा भएमा विदेशी मुद्रा बाह्य प्रवाह बढी हुन जान्छ। त्यसैले सोधनान्तर स्थिति समीक्षा अवधिमा ४५ करोड ३९ लाखले बचतमा रहेको थियो।

समीक्षा अवधिमा चालु खाता ४१ अर्ब ६९ करोड रूपैयाँले बचतमा रहेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा चालु खाता २३ अर्ब १७ करोड रूपैयाँले बचतमा रहेको थियो।

साढे २१ खर्ब नाइयो
विदेशी विनिमय सञ्चिति

चालु आर्थिक वर्षको दोस्रो महिनामा विदेशी विनिमय सञ्चिति साढे पाँच प्रतिशतले नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रतिवेदनअनुसार गत असार मसान्तमा २० खर्ब ४१ अर्ब २० करोड रूपैयाँबाट बाह्यबाटको १० करोड रूपैयाँबाट विदेशी विनिमय सञ्चिति भद्री मसान्तमा २१ खर्ब ५२ अर्ब ५३ करोड रूपैयाँ पुऱ्यो छ। असार मसान्तको तुलनामा भद्रीमा सञ्चिति ५.५ प्रतिशतले बढेको हो।

अमेरिकी डलरमा यस्तो सञ्चिति गत असार मसान्तमा १५ अर्ब २९ करोड रूपैयोमा २०८१ भद्री मसान्तमा ५.० प्रतिशतले बढेर १६

अमेरिकी डलरमा अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा १८ करोड १२

लाखले बचतमा रहेको छ।

प्रतिवेदनअनुसार समीक्षा अवधिमा खुद पुऱ्यीगत ट्रान्सफर एक अर्ब २० करोड रूपैयाँ कायम भएको छ। प्रत्यक्ष विदेशिक लगानी आप्रवाह (इक्विटी मात्र) दुई अर्ब ७१ करोड रूपैयाँ सञ्चिति भद्री मसान्तमा १९ खर्ब १९ अर्ब १९ करोड आठांश लाख रूपैयाँ सोही अवधिमा खुद पुऱ्यीगत ट्रान्सफर द५ करोड आठांश लाख रूपैयाँ कायम भएको थियो भने प्रत्यक्ष विदेशिक लगानी आप्रवाह (इक्विटी मात्र) तीन अर्ब रूपैयाँ रहेको थियो।

मूल्यवृद्धि चार
प्रतिशतभन्दा तल

चालु आर्थिक वर्षको भद्रीमा उपभोक्ता मुद्रास्फीति (मूल्यवृद्धि ३.५ प्रतिशत कायम भएको छ। राष्ट्र बैंकले प्रतिवेदनअनुसार रहेको विनिमय सञ्चिति भद्रीमा मसान्तमा ३० खर्ब ३५ प्रतिशत उपभोक्ता कमी आएको हो।

अधिल्लो वर्षको सोही महिनामा

यस्तो मुद्रास्फीति ८.९ प्रतिशत रहेको थियो। समीक्षा महिनामा खात्य तथा पेयपदार्थ समूहको मुद्रास्फीति ५.०३ प्रतिशत र गैरखात्य तथा सेवा समूहको मुद्रास्फीति ३.९ प्रतिशत रहेको छ। अधिल्लो वर्ष सोही अवधिमा यी समूहहरूको मुद्रास्फीति कमश ९.७७ प्रतिशत ७.९९ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।

समीक्षा महिनामा खात्य तथा पेयपदार्थ समूहअन्तर्गत दाल तथा गोडागुडी उपसमूहको वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मूल्य सूचकांक १०.८० प्रतिशत, तरकारीको ९.८४ प्रतिशत, खाद्यपदार्थको ९.३० प्रतिशत र फलफूलको ४.१४ प्रतिशतले बढेको छ। मरमसला उप-समूहको वार्षिक विन्दुगत मूल्य सूचकांक २.६९ प्रतिशतले बढेको राष्ट्र बैंकले जनाएको छ।

त्यसैरी गैरखात्य तथा सेवा समूहअन्तर्गत विन्दुगत उपभोक्ता मूल्य सूचकांक ८.७५ प्रतिशत, मदिराजन्य पेयपदार्थको ६.७५ प्रतिशत, कपडाजन्य तथा जुताचप्पलको ६.०८ प्रतिशत र घरायसी उपकरणको ४.८८ प्रतिशतले बढेको छ। विसा तथा वित्तीय सेवा उपसमूहको वार्षिक विन्दुगत मूल्य सूचकांकमा परिवर्तन भएको थियो भने यसीकारी विनिमय सञ्चिति भद्रीमा आप्रवाह (इक्विटी मात्र) तीन अर्ब रूपैयाँ रहेको थियो।

मूल्यवृद्धि चार
प्रतिशतभन्दा तल

चालु आर्थिक वर्षको भद्रीमा उपभोक्ता मुद्रास्फीति (मूल्यवृद्धि ३.५ प्रतिशत कायम भएको छ। राष्ट्र बैंकले प्रतिवेदनअनुसार रहेको विनिमय सञ्चिति भद्रीमा मसान्तमा ३० खर्ब ३५ प्रतिशत उपभोक्ता कमी आएको हो।

अधिल्लो वर्षको सोही महिनामा

घोडाघोडीमा आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल बढ्यो

■ प्रभाव संवाददाता

कैलाली- विश्व रामसार क्षेत्रमा सूचीकृत कैलालीको घोडाघोडी तालमा पर्यटकको चहलपहल बढेको छ। घोडाघोडी सामुदायिक वनका अयथा दीपकहादुर शाहले दर्सेखि पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी ताल सेवागे जोडिएको ओनुतालार्ने पनि पर्यटकलाई आकर्षित गरेको छ। घोडाघोडी तालको लागि १० स्थाप्याँ तिर्पुर्चु। टिकट काटनका लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

चराहलुको सरकारका कारण यो ताल सन २००२ मा विश्वरमसार सूचीमा सूचीकृत भएको थियो। चराहलुको महत्वपूर्ण वासस्थल भएकाले २७ फागुन २०७८ मा घोडाघोडी क्षेत्रलाई नेपालको पहिलो 'बर्ड सेज्वुरी' चरा अभय आरवण क्षेत्र घोषणा गरिएको थियो। चरा संक्षिप्त नेटवर्क कैलालीका अयथा द्वारा चौराईका अनुसार नेपालको पहिलो बर्ड सेज्वुरी घोषणा गरेपछि पनि यसै वर्ष पर्यटकको संख्या बढ्यो। घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।

घोडाघोडी तालको लागि दसैको दिन त हमेस्तर्गमे परेको जनाउदै उनले दैनिक पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल धेरै बढेको बताए।